

Notat til Utdanningskomiteen

Statsbudsjettet 2020 Høring 17. oktober 2020 på stortinget

- **Fagfornyelsen**

Regjeringen iverksetter det de kaller den største skolereformen siden 2006, når de nå vil innføre nye læreplaner i alle fag på alle trinn. Dette krever mye ekstra innsats for lærerne og skolelederne som frem til sommeren underviser etter gammel læreplan, samtidig som det forventes at de skal sette seg inn i nye fagplaner og forberede undervisning etter de nye læreplanene. Våre medlemmer melder at tiden ikke strekker til og at det er for utfordrende å klare å innfri disse forventningene uten at det blir ryddet plass til dette arbeidet i den enkelte lærer sitt årsverk.

Reformen er vedtatt innført av stortinget.

Skolenes landsforbund ber stortinget ta ansvar for at det settes av en pengepost slik at partene kan finne fram til en ordning som rydder plass i lærernes og skoleledernes årsverk til å få utført dette arbeidet.

Skolenes landsforbund beklager at stortinget vedtar reformer uten samtidig å vedta en finansiering som gjør det mulig å få realisert reformen. Det kan da ikke være alvorlig ment å forvente at skoleledere og lærere skal finansiere en statlig vedtatt reform ved hjelp av en dugnadsinnsats som går langt utover arbeidets årsverk.

Skolenes landsforbund har i brev av 16. januar 2019 levert vedlagte krav om tidsressurs til statsråden.

Slik det framgår i brevet krever vi en time redusert undervisning pr. uke pr årsverk under innføringen av fagfornyelsen (over tre år).

Det forventes også at lærerne skolerer seg i nye læreplaner og ny metodikk ved innføring av nye læreplaner. Dette blir et voldsomt arbeidsløft i Skole-Norge og lærerne får ikke et eneste minutt i kompensasjon.

Vi minner om at da Mønsterplanen ble innført under Mary Kvidal fikk lærerne kompensert tid under innføringa.

Det frister også å holde fram «Kvalitetsreformen i høyere utdanning» som en ledestjerne. Den ble vedtatt av Stortinget i 2001 og innebar innføring av ny gradsstruktur med blant annet bachelor- og mastergrader og overgang fra vekttall til studiepoeng. Kvalitetsreformen ble først lansert uten ekstra finansiering. Det førte til opprør i sektoren; *«Uten nok finansiering vil kvalitetsreformen gi studentene et dårligere tilbud enn det de har i dag. Da er vi bedre tjent med å holde på dagens ordning!»* tordnet rektor ved Universitetet i Bergen, Kirsti Koch Christensen. Presset på regjeringen var så hardt at statsråd Kristin Clemet snudde. **Stortinget vedtok da et statsbudsjett som satte av vel 1,1 milliarder kroner til kvalitetsreformen!**

Det ble mottatt som en fullfinansiering og bør være et kroneksempel for skolesektoren som står rett foran neste reform der det kommer nye læreplaner i samtlige fag, og forventning til ny metodikk i opplæringen. Fagfornyelsen er vedtatt av Stortinget, men uten finansiering til å få den innført!

Skolenes landsforbund ber stortinget seriøst vurdere å vedta en finansiering som kan gi reformen en sjanse til å lykkes og sikre et minimum av kvalitet.

- Vi vil hovedsakelig ta for oss budsjettpost 226, men når vi i Skolenes landsforbund leser Statsbudsjettet for 2020, kommer vi ikke utenom reduksjonen på 254 millioner kroner begrunnet med effektivisering av offentlig sektor. Regjeringen begrunner dette med at Norge bruker mer enn de andre OECD-landene. ABE-reformen (Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen) ble innført i 2015, og har siden da vært begrunnelse for kutt i Statsbudsjettet. Skolenes landsforbund forventer en evaluering av ABE reformen og hvilke konsekvenser dette har ført til for ansatte i offentlig sektor.
- Lærerspesialistene blir det flere av. Det legges opp til en økning fra 1200 til 1500 lærerspesialister i 2020. Dette mener vi er bortkastede penger. Evalueringen av lærerspesialister, som får ekstra lønn direkte over statsbudsjettet, viser at det kun er skolelederne og lærerspesialistene som ser nytten. Resten av kollegiet vet knapt at de er der. Lønnen de får ekstra er i tillegg med på å undergrave tariffavtalene.

- Lærernormen kom i 2018, og ble utvidet fra høsten 2019. Tilskuddet over statsbudsjettet innlemmes i rammetilskuddet for kommuner og fylkeskommuner. Det gis ikke mer penger, og vi spør oss om dette er nok.
- Yrkesfaglærerløftet er redusert med 10 mill. på grunn av antall søkere. Dette er feil medisin overfor yrkesfaglærere som roper etter mere utdanning, men tilbudene må gjøres mere kjent og ikke minst målrettet. Det er også en utfordring at mye av tilbudet som gis, ikke gir Studiepoeng og lønnsmessig uttelling.
- Et lag rundt eleven har Skolenes landsforbund, sammen med flere andre LO forbund, tatt til orde for mange ganger. Det er ikke noen stor satsing på det i statsbudsjettet, kun 4,2 mill. Vi frykter at regjeringen mener at dette skal finansieres innenfor de overføringer som gis til kommunene.
- Vi ser også om at det legges opp til kortere responstid på 5 dager fra fylkesmennenes side i forbindelse med klager på elevenes skolemiljø. Dette bekymrer oss kraftig, da SL mener at dette kan gi dårligere saksbehandling. Fylkesmennene kan bli tvunget til å slippe gjennom flere saker enn ønskelig for å være på den sikre siden. (S.45)
- Det er mye skryt i saksfremlegget om hvor gode resultater regjeringen oppnår, men det er bekymringsfullt når antallet elever som sliter psykisk øker. (S.71)

Psykisk helse vil bli en utfordring både i skolen og samfunnet fremover, og med tanke på antall unge som ikke er i ordinært arbeid på grunn av psykiske plager, bør Regjeringen sette av flere midler til dette arbeidet.

Med hilsen
Skolenes landsforbund